

Sygn. akt I ACz 44/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Krakowie, Wydział I Cywilny
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Kremer (spr.)

Sędziowie: SSA Zbigniew Ducki

SSO Krzysztof Hejosz (del.)

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2014 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. L.

przeciwko Gminie J.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 3 października 2013 roku, sygn. akt IX GC 423/13

postanawia:

- 1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że w miejsce kwoty 8.535,99 zł (osiem tysięcy pięćset trzydzieści pięć złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) wpisać kwotę 6.521,88 zł (sześć tysięcy pięćset dwadzieścia jeden złotych osiemdziesiąt osiem groszy) a w pozostałej części wniosek biegłej o przyznanie wynagrodzenia oddalić;**
- 2. oddalić zażalenie w pozostałej części.**

Sygn. akt I ACz 44/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Krakowie przyznał biegłej K. S. kwotę 8.535,99 zł tytułem wynagrodzenia za sporządzenie opinii w sprawie.

W uzasadnieniu wydanego orzeczenia Sąd Okręgowy, wskazał, że wynagrodzenie zostało przyznane w oparciu o przedłożony przez biegłą rachunek opiewający na kwotę 8.535,99 zł. Opinia została sporządzona rzetelnie, terminowo i zgodnie z odezwą. Przyznanie wynagrodzenia uwzględnia kwalifikacje biegłego, potrzebny do wykonania opinii nakład pracy i poświęcony czas.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia stanowiły przepisy art. 288 k.p.c., art. 89-90 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz przepisy § 2 i § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w

sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym.

Powyższe postanowienie zaskarżył w całości zażaleniem powód, domagając się obniżenia wynagrodzenia biegłej do kwoty 2.241,74 zł. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 90 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych poprzez:

1. przyjęcie za wiarygodne i zasadne wykazywanych przez biegłą czasu i nakładu pracy potrzebnego do sporządzenia opinii, podczas gdy nakład ten powinien być o wiele mniejszy;
2. przyjęcie, że opinia została wykonana terminowo, podczas gdy termin do wykonania opinii określono na kwiecień 2013 r. a opinia została przedłożona we wrześniu 2013 r.
3. przyjęcie, że opinia została wykonana zgodnie ze zleceniem z dnia 8 kwietnia 2013 r. podczas gdy biegła zasadniczą część czasu poświęciła na przesłuchiwanie stron oraz analizowanie kwestii nie objętych zleceniem.

W uzasadnieniu skarżący rozwinął argumentację podniesionego zarzutu. Podniósł, że biegła wyszła poza zakres opinii, przesłuchiwała świadków i badała przedstawione przez stronę pozwaną dokumenty prywatne. Na słuchanie świadków i stron biegła poświęciła ok. 20 godzin. Zdaniem skarżącego nie był to nakład pracy celowy do wykonania opinii. Obliczył, że iloczyn wskazanej w rachunku kwoty wynagrodzenia (8.535,99 zł) i wysokość stawki za godzinę pracy biegłego (22,62 zł), określona w rozporządzeniu z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych w związku z ustawą budżetową, sugeruje, że opinia powinna być wykonywana przez około 377 godzin roboczych. Nadto zarzucił, że biegła nie wykonała prześwietlenia betonowych elementów zbrojonych budynku, nie odniosła się do treści oświadczenia z tartaku dotyczącego drewna konstrukcyjnego przedstawionego w grudniu 2013 r., podczas gdy jego prawidłowość jest nowi główną linię obrony strony pozwanej. Zdaniem powoda niezbędny czas na przygotowanie takiej opinii wynosi 77 godzin i obejmuje 12 godzin na pisanie opinii 26 stron, 40 godzin na przygotowanie kosztorysów 4 kosztorysy x 10 godzin każdy, 20 godzin na analizę dokumentów budowlanych projektu dziennika budowy i innych, 5 godzin na fotografowanie i oględziny). Do tego należy dodać koszt dojazdów i poniesionych wydatków w kwocie 500 zł.

W piśmie z dnia 4 grudnia 2013 r. biegła K. S. ustosunkowała się do zarzutów zażalenia,.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Na tle zgłoszonych w zażaleniu zarzutów w pierwszej kolejności przypomnieć należy, że zasady na których Sąd ustala prawo biegłego do wynagrodzenia określa art. 89 i n. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. nr 167, poz. 1398 ze zm.) Stosownie do art. 90 u.k.s.c. i art. 93 u.k.s.c. wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa Sąd z uwzględnieniem kwalifikacji biegłego, potrzebnego do wydania opinii czasu i nakładu pracy, a także wysokość wydatków niezbędnych do wykonania zleconej pracy - na podstawie przedłożonego rachunku. Ze względu na to, że opinia w sprawie została sporządzona w sierpniu 2013 r., szczegółowy sposób określania wysokości wynagrodzenia biegłego reguluje obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2013r. Nr 518), które weszło w życie z dniem 6 maja 2013

Wymienione wyżej kryteria pozwalają na weryfikację przez Sąd przedłożonego rachunku określającego wysokość wynagrodzenia, której to weryfikacji służy karta pracy biegłego. Treść karty pracy obejmująca szczegółowe wymienienie czynności, jakich biegły dokonał w związku z opracowaniem opinii, jak również czasu poświęconego na każdą z tych czynności, zobowiązuje sąd do konkretnego ustosunkowania się do tych danych (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 października 1966 r. sygn. akt I CR 93/66). W przypadku niepomiernego rozbudowania przez

biegłego opinii ponad rzeczywistą potrzebę, sąd może zmniejszyć żądane przez niego wynagrodzenie (por. orzeczenia SN z dnia 7 czerwca 1973 r., I CZ 86/73 OSNCP 1074, nr 4 poz. 74 oraz z dnia 13 października 1988 r., IV PZ 66/88, Biul. SN 1988 nr 10, s. 11).

W niniejszej sprawie w dniu 15 kwietnia 2013 r. (k. 517) biegła sądowa K. S. otrzymała od Sądu Okręgowego w Krakowie w trybie zabezpieczenia dowodów zlecenie opracowania w terminie dwóch tygodni opinii na okoliczność utrwalenia za pomocą dokumentów, fotografii i innych koniecznych środków dowodowych aktualnego stanu faktycznego robót budowlanych wykonanych przez powoda w budynku (...) w J., tak by możliwe było na podstawie ww. dokumentów wykonanie opinii pisemnej w sprawie na okoliczność zakresu oraz jakości i prawidłowości prac wykonanych przez powoda ze stroną pozwaną, w szczególności czy wąż dachowy zamontowany został przez powoda prawidłowo i spełnia swoje funkcje, czy przekazana pozwanemu przez powoda dokumentacja jest wystarczająca do dokonania odbioru końcowego i uzyskania pozwolenia na użytkowanie, jaka była wartość prac wykonanych robót określonych w kosztorysach dodatkowym i zamiennym oraz czy wykonanie prac określonych w tych kosztorysach wynikało z dokumentacji budowlanej i ewentualnie czy było zamierzoną i niekonieczną zmianą technologii w stosunku do projektu lub zamówieniem dodatkowym do projektu i kosztorysu inwestorskiego.

Biegła przedłożyła w dniu 12 września 2013 r. (k.803) trzy egzemplarze opinii wraz z rachunkiem opiewającym na kwotę 8.535,99 zł (k. 804 akt) oraz kartą pracy (k. 805). Przyjęta przez biegłą stawka wynagrodzenia za godzinę pracy wyniosła 31,97 zł.

Z karty pracy że na zapoznanie się z aktami sprawy poświęciła 12 godzin, na przygotowanie do wizji poświęciła 4 godziny, na wizję w terenie 32 godziny, na analizę akt sprawy w kontekście odbytych wizji 12 godzin, na opracowanie opinii w wersji roboczej - część opisowa poświęciła 26 godzin, na opracowanie kosztorysów w wersji roboczej poświęciła 32 godziny, na opracowanie komentarza do kosztorysów poświęciła 27 godzin, na opracowanie kosztorysów w wersji końcowej poświęciła 16 godzin, na sformułowanie opinii i wniosków w wersji końcowej poświęciła 4 godziny, na opracowanie graficzne dokumentacji i obróbkę zdjęć poświęciła 29 godzin, na opis zdjęć poświęciła 32 godziny, na kompletowanie, drukowanie, formatowanie rysunków i oprawę dokumentacji w trzech egzemplarzach poświęciła 38 godzin, na przygotowanie pism do sądu i ekspedycję opinii poświęciła 3 godziny. Biegła podała, że łącznie poświęciła na czynności związane ze sporządzeniem opinii 267 godzin.

Jak wskazano wyżej, Sąd uprawniony jest do weryfikacji wysokości wnioskowanego przez biegłego wynagrodzenia, w oparciu o ustawowe kryteria tj. kwalifikację biegłego, potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy, wysokość wydatków niezbędnych do wykonania zleconej pracy.

Nie sposób zakwestionować określonej przez biegłą w przedłożonym przez nią rachunku stawki godzinowej przy określaniu wynagrodzenia należnego za opracowanie opinii. Ma ona swe uzasadnienie w § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz.U. poz. 518), według którego stawka wynagrodzenia biegłych wynosi - w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię - od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. Aktualnie podstawę obliczenia wynagrodzenia dla biegłych określa art. 13 ust. 1 pkt 2) lit. a) ustawy budżetowej na rok 2013 z dnia 25 stycznia 2013 r. (Dz.U. z dnia 5 lutego 2013, poz. 169), który stwierdza, że wysokość kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosi 1.766,46 zł. W świetle powyższego Sąd Apelacyjny w oparciu o przedstawioną przez biegłą kartę pracy uznał, iż stawka godzinowa zastosowana przez biegłą 31,97 zł mieści się w granicach obecnie dopuszczalnych (22,61 zł - 31,97 zł).

Również podnoszone przez skarżącego zarzuty co do nieusprawiedliwionego opóźnienia w złożeniu opinii, w ramach powołanych wyżej obecnie obowiązujących regulacji prawnych nie mają wpływu na wysokość przyznanego przez Sąd Okręgowy wynagrodzenia, natomiast mogą być podstawą do nałożenia przez Sąd grzywny w oparciu o przepis art. 287 k.p.c., w razie ustalenia, że doszło do opóźnienia w złożeniu opinii przez biegłego i jego ono nieusprawiedliwione.

Odnosnie zarzutów, że treść sporządzonej przez biegłą opinii jest adekwatna do treści otrzymanego zlecenia sądowego należy wskazać, że biegła sporządzonej opinii zawarła stwierdzenia, które nie tylko stanowią odpowiedź na treść zlecenia, lecz również odpowiedź na pytania Sądu, które pozwalają poczynienie ustaleń w kierunku merytorycznego rozstrzygnięcia, w tym zakresu i prawidłowości wykonanych przez powoda prac. Biegła wyręczyła poniekąd Sąd, sporządzając opinię w takim zakresie. Stwierdzić jednak należy, że to redakcja odezwy skierowanej do biegłej nie była całkowicie właściwa, gdyż z jednej strony opinia miała zostać sporządzona w trybie zabezpieczenia dowodu w terminie dwutygodniowym z tego względu, że na miejscu budowy są kontynuowane prace już przez inne podmioty, z drugiej zaś strony opinia musiała zawierać takie dane, by stanowić podstawę do sporządzenia kolejnej opinii mającej odpowiedzieć na szczegółowe pytania zawarte w treści opinii, którą miała sporządzić biegła K. S.. Pomimo tego mankamentu biegła zgodnie ze swoją rolą procesową dostarczyła Sądowi koniecznych faktów podlegających prawnej ocenie z punktu widzenia żądania pozwu. Do Sądu I instancji należy uznanie tej opinii za przydatną w całości, pod warunkiem rozszerzenia tezy dowodowej, która została pierwotnie sformułowana w postanowieniu o dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego w trybie zabezpieczenia dowodu.

Sąd Apelacyjny podzielił częściowo wątpliwości skarżącego co do zestawienia poszczególnych czynności opisanych w karcie pracy biegłego. Przy ustalaniu wysokości należności biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, ale ilość czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez specjalistę dysponującego niezbędnymi wiadomościami z danej dziedziny. Jakkolwiek karta pracy zawiera szczegółowy katalog czynności składających się na sporządzenie opinii, to jednak wydaje się, iż wskazany w niej wymiar czasu poświęcony na niektóre z tych czynności nie odpowiada rzeczywistemu wymiarowi niezbędnemu do ich przeprowadzenia, w szczególności kontekście zakreślonej przez Sąd tezy dowodowej. W szczególności należy poddać w wątpliwość niezbędność dwukrotnej analizy przez biegłą akt sprawy w wymiarze po 12 godzin - najpierw na zapoznanie się z aktami sprawy a następnie kontekście odbytych wizji. Za wątpliwe należy przyjąć że wysokiej klasy biegła musiała dwa razy opracowywać kosztorys - w wersji roboczej (32 godziny) i w wersji końcowej (16 godzin). W tej sytuacji skonstatować należy, że biegła w karcie pracy zamieściła czynności zdublowane. Zastrzeżenia budzi także to, że na same czynności polegające na opisie zdjęć oraz na w większości jednozdaniowym opisie zdjęć oraz stricte proste czynności techniczne polegające kompletowaniu, drukowaniu, formatowaniu rysunków, oprawie dokumentacji biegła poświęciła odpowiednio aż 32 godziny i 38 godzin.

Z powyższych względów odliczeniu wynagrodzenia określonego w rachunku podlegało 63 godziny. Sąd Apelacyjny skorygował czas pracy określony w karcie pracy biegłego na wykonanie czynności z 267 godzin do łącznie 204 godzin w sposób następujący:

- zapoznanie się z aktami sprawy - 12 godzin- bez zmian
- przygotowanie do wizji 4 godziny - bez zmian
- wizję w terenie - 32 godziny - bez zmian
- analiza akt sprawy w kontekście odbytych wizji - z 12 godzin na 0 godzin,
- opracowanie opinii w wersji roboczej - część opisowa - 26 godzin - bez zmian
- opracowanie kosztorysów w wersji roboczej - 32 godziny bez zmian
- opracowanie komentarza do kosztorysów - 27 godzin - bez zmian
- opracowanie kosztorysów w wersji końcowej - z 16 godzin na 0 godzin,
- sformułowanie opinii i wniosków w wersji końcowej - 4 godziny bez zmian
- opracowanie graficzne dokumentacji i obróbkę zdjęć - 29 godzin - bez zmian

- opis zdjęć z 32 godzin na 16 godzin,

kompletowanie, drukowanie, formatowanie rysunków i oprawę dokumentacji w trzech egzemplarzach poświęciła z 38 godzin na 19 godzin,

- przygotowanie pism do sądu i ekspedycję opinii - 3 godziny - bez zmian.

Biorąc za podstawę wyliczenia należnego wynagrodzenia biegłemu za opracowanie opinii - stawkę godzinną w wysokości 31,97 zł, określoną w wyżej wskazanym rachunku, która nie przekracza maksymalnej stawki tj. 1,81 % kwoty bazowej, jak również skorygowany czas pracy na jej opracowanie do 204 godzin, biegłej należy się wynagrodzenie w wysokości

6.521.88 zł, co wynika z następującego wyliczenia: 204 godzin x 31,97 zł =

6.521.88 zł.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny, na zasadzie art. 386 § 1 k. p. c. w zw. z art. 397 § 2 k. p. c, zmienił zaskarżone postanowienie o czym orzekł jak w punkcie 1 sentencji, a w pozostałym zakresie na zasadzie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zażalenie oddalił, o czym orzekł w punkcie 2 postanowienia.